

מסורת הש"ס

האיש מקדש פרק שני קידושין

מט.

עין משפט
נר מצוה

א נמי פ"ד מהל' גירושין
הלכה כ' טו"ז ע"פ ר"ע
סמ"ק פ"ד ט"ז ע"פ ר"ע
צב ב מ"י פ"ט מהל'
גירושין הלכה ג'
סמ"ק פ"ד טו"ז ע"פ ר"ע
סמ"ק פ"ד ט"ז ע"פ ר"ע
צב ג ד ג מ"י פ"ט מהל'
אישות ה' ד טו"ז ע"פ
ר"ע סמ"ק פ"ד ט"ז ע"פ ר"ע
צב ד מ"י פ"ט מהל'
שם סמ"ק פ"ד ט"ז ע"פ ר"ע

מוסף רש"י

גט פשוט. שטר
פשוט כעין שלנו שאינו
תפור ומקושר דלמקנן
וגט שטרות קרוין גט
דלמקנן בעלמא וגט חוב
שלין בו לחיות, וכן
בגטין וכן בשטרות מיירי
דלמקנן בגמלא כפי שלא
תחלוץ בין גטין לשטרות
(רש"י פ"ד ט"ז ע"פ ר"ע)
עדיין מותר. בטרם השטר כמו
שט"ק טהגין לתמוס בתוכו
(שם) מקושר עדיין
מאחוריו. כותב שטרות
ומנה חלק כשעור שטרות
המחובה וסופלה על החלק
ותופר ואח"כ כותב שטרות
ומנה שטרות חלק וסופלה
על החלק ותופר וכן הדעה
כדי מקום מורף השטר,
העדים מחומין מבחון
כענין שפירשו אמוראי
בגמרא וזכרנו שלא יחיו
קשריו מרובין מעדין,
דמתן בתם גטין (פ"ד)
דזהו ליה קרמ, וזופס
שטר כחוב כולו ענין
פשוט וזהו הנקרא אלגנו
הפשוט במקושר ואלו
הכפילות כל כפל וכפל
כפי עמלו ונראה מבחון
בין כפל לכפל כעין קסת
החופר, וכן מוכח בגמרא
שהעדים התחומין על כל
קשר וקשר נקראין ונרצין
מחומין (רש"י פ"ד ט"ז ע"פ ר"ע)
שנערים פסולים. שלא
שט"ק כקיון חמשים, ואם
שטר חוב הוא אינו גובה
על מן הלקוחות, ואם
גט אשה אינה מתגרשת
(שם) שיכול לעשותו
פשוט. לפסות ולעשותו
פשוט, שקרע התפירות
ויפתח השטר ויהיה פשוט
(שם) ות"ק לית ליה
מנהג המדינה, במתניה,
אם רש"י דא לומר דעדי
פשוט ומקושר המפורשין
למ"ק אם יש מדינה שנהגו
לשנות דיוס צענין אחר
הכל מנהג המדינה, והלא
ת"ק נמי מודה בלא (שם)
בפשוט כ"י. חלף לפ"ס
בזה מנהג המדינה מל'
לכונן ח"ק ור"ש (שם).
דודאי קפידא, ואם גט
אשה פסול לגש בו (שם).
מר סבר קפידא, ואע"פ
דמנהג המדינה צ"ל בפשוט
בין מקושר, כיון דלמ"ק
ליה בפשוט קפידא הוא
ויפסל המקושר, ורש"י
סבר הכל מנהג המדינה,
לומר מראה מקום הוא
על שטר חוב לו לכתוב
מקושר וכתוב פשוט, ומיהו
אם יכתוב מקושר טפי
יחלף ליה שטר מנהג
המדינה בשניהם (שם).
ממקום אחר פסול.

שיכול לעשותו פשוט. פי' בקונטרס אי משום שיש אורח צ"ל שטרות
לשטרות כשפשוטו אין לחוש שיש סופרים הרבה שאינם
אומנים לסדר כתיבתן ומניחין אורח צ"ל שטרות ונראה דלפי' יש חלק
הרבה אין לחוש ואע"פ דגט קרמ פסול' לא מיקרי קרמ אלא כשיש
שטרות של חלק טפי מן העדים
החתומים בו אלא אם יש עדים
החתומים בו כשטרות של חלק לא
מיקרי קרמ: **מאי** מנודרת גדרת.
פי' הקונטרס חשונה ומתוך שהיא
חשונה צענין האנשים דבריה מקובלים
ורצונו מנאל פי' מגדלת שער כמו
מגדלא שער נשיא"א (מגינה דף ד')
ומתוך שהולכת מצית לבית לקלוע
מספרת כל הדברים ממנה:

המתרגם פסוק בצורתו. פירוש
כמשמעותו כגון לא
מענה על ר"ב מתרגם לא תסדיד
על דינא הרי זה דלא דלדבר
מזהו הוא להוציא הדין לאורה אלא
הכי מתרגם לא תתמנע מלאלפא
למאן דמתבעי מיין דינא והמוסיף
עליו פי' בקונטרס שצ"ל לומר הואיל
וניתן רשות להוסיף אוסוף, אני
בכל מקום שארצה הרי זה מתקף
פירוש מזהו את השם משנה את
דבריו ואונקלוס שהוסיף לא מדעתו
הוסיף שהרי צמיני ניתן התרגום
ש' שנשתכח וזכור ויסדו כדלמך צמנילא
(דף ג.) ורצונו מנאל פירש"י המתרגם
פסוק כלורתו כגון ויראו את אלהי
ישראל (שמות כד) דמתרגם וזכור
אלהה דישאל (כד) דלא דשימנה
ממש לא ראו דכתיב (שם ג') כי לא
יראני האדם ומי והמוסיף עליו (ה) דלמך
וזהו ית מללכא דלאלהה הרי זה מתקף
שמולה שצח המקום במלך אלא הכי
מתרגמי' וזכור ית יקרא דלאלהה דישאל:
לזנות

וה"ה לסיפא הכא נמי פליג ברישא וה"ה לסיפא הכי השתא התם אידי
ואידי דשבח ממוין פליג ברישא והוא הדין בסיפא הכא דשבח יוחסין
הוא אם איתא דפליג נתני איבעית אימא הכא נמי שבח יוחסין מי סברת
מאי מגודלת גדולה ממש מאי מגודלת גדלת דאמרה היא לא נחא
לי דשקלה מילי מינאי ואולא נדיא קמי שיבבותי תנו רבנן על מנת שאני
קריינא כיון שקרא שלשה פסוקים בבית הכנסת הרי זו מקודשת ר' יהודה אומר
עד שיקרא ויתרגם יתרגם מדעתיה והתניא ר' יהודה אומר המתרגם פסוק
בצורתו הרי זה בדאי והמוסיף עליו הרי זה מחרף ומגדף אלא מאי תרגום
יתרגם דידן והני מילי דא"ל קריינ' האבל אמר לה קרא אנא עד דקרי אורייתא
נביאי וכתובי בדיוקא על מנת שאני שונה חזקיה אמר והלכות ור' יוחנן אמר
תורה מיתבי איזו היא משנה ר' מאיר אומר הלכות ר' יהודה אומר מדרש
מאי

ומשל הוא: נחין. זה גזעני על שם ויתנס יהושע חוטבי עץ ושאזי מיש' ואמר' ביצמות (דף עה:) דוד גזר עליהם: מגודלת. גדולה ורחבה
לשמיני: אלא פליג ברישא. בצבא קמייא גבי עני ונמלא עשיר: וה"ה. דפליג בצבא בתרייתא גבי שפחה וכיון דפליג ברישא דלס הטעה לשבח
לאו טעותא היא לא אלתריך למחדר אפלוני כסיפא הכי נמי גבי שח יוחסין לא אלתריך אפלוני דפליג ברישא גבי שח יוחסין וה"ה דפליג בסיפא
לשח יוחסין: הסם. גבי צבא או שפחה מגודלת: אידי ואידי. רישא דעני ונמלא עשיר וספא דלין ויש על שפחה ויש לו תריווה לשבח ממון הוא
כיון דגלי ר' יוחסין דרישא לא אלתריך למחדר אפלוני כסיפא: הכא. גבי לוי ונמלא כסף: דשח יוחסין הוא. ואיכא למימר דמודה ר' שמעון
בזה משום דמסאנא דרב מכרעאי הוא אם איתא דפליג ר' שמעון עליה נתייב: גדלה. חשונה: לא נחא לי. שמהא שפחה חשונה לי דשקלה
מילי מינאי ואולא נדיא גבי צבנתאי משום שהיא חשונה מניה לספר עס שכנותיה ותשמע ממני דברים ותקדר אותם לפני שכנותי ותתן אותי
בפיהם ללעג וקלס: יתרגם אפי' מדעפיה. בתמיה שלא כהתרגם שלנו: המתרגם פסוק כלורתו. שצ"ל לחסר תוספת התרגום שלנו לומר לא
אתרגם פסוק זה אלא כלורתו כגון לא תענה על ר"ב (שמות כג) לא תסדיד על דינא הרי זה דלא: והמוסיף עליו. שצ"ל לומר הואיל
וניתן רשות להוסיף אוסוף גם אני בכל מקום שארצה: הרי זה מחרף. מזהו את המקום משנה את דבריו. ואונקלוס שהוסיף לא מדעתו
הוסיף שהרי צמיני ניתן אלא שנשתכח וזכור ויסדו כדלמך צמנילא (דף ג.) וסוס שכל זה תרגום: והני מילי. דקי' בשלשה פסוקים דלמך לה
קריינא. בלפום. הלכה למשה מסיני: תורה. קס"ד תורה שכתב: מדרש. ספרא וספרי שהן הלכות של [מדרש] מקראות (ספר ויקרא) פ'.
ה"ה

גט פשוט. העשוי כעין שלנו: עדיו מסוכו. תחת הכתב: מקושר. התם מפרש לה בצבא צבא שחוקהו לכהנים שאין יכולין להחזיר
גרשוניהם וכשהיו כועסין הולכין אל הסופר דמנהג ככתוב גט וזמנו
לה ומתחרט לאחר זמן תקנו להו מקושר שיש בו טורח לעשותו ולדחי
והכי מייבצא דעתיה. מניה בראשו
שטר חלק וכותב שטרות ושטרות חלק
וכותב שטרות וכן עד שלשה או
ארבעה או יותר שטרין חלק וכוכל
חלק הראשון על הכתב ותופר וחוזר
וכופל חלק השני על שטר הכתב
שחמיו ותופר וכן שלשי והעדים
חותמין מבחון בין קשר לקשר וילפיין
התם דגט פשוט עדיו שנים מקושר
עדיו שלשה וכל כפל וכפל קרי קשר
ושלשה קשרין יש בו ואם צל הרצות
קשרים מרבה צעדים ושאר טופס
השטר כתוב דכרבו: שניהם פסולין.
נעשו פשוט. שלא לתפור הקשרים
ואם מפסיק אור צ"ל שטרות העליונות
מה בכך וטעמא דת"ק מפרש התם
(דף קסד): דקסבר אין יכול לעשותו
פשוט מפני שהמקושר והנעשו אין
זמנו שזה שאין כותבין זמן למקושר
מאותה שנה אלא משנה של אחריה:
הכל כמנהג המדינה. מקום שנהגו
בפשוט ועשו מקושר מקושר ועשו
פשוט פסול דמי עבדיה צעל שליח
לכתוב על מנהג המדינה הוא דשיה
וצהאי לא איירי תנאי קמאי אלא
(ה) כשאינה במקום עדים והיינו דהיינו
בה ות"ק לית ליה מנהג המדינה ואלן
פליג עליה בזה: ומשני ודאי
פלוגתא אחריתא היא ומיהו באתרא
דנהיג: כו'. עידי לי פשוט. שליחות
קלה: ועבד מקושר. שליחות כצירה
רש"י סבר מראה מקום הוא לו
דלמך די לך בפשוט וכי עבד מקושר
הואיל ומנהג מדינה אף במקושר
כש נתנאי קמאי פליג עליה ואמרי
קפידא הוא דווקא אמר ליה לעשותו
פשוט: מראה מקום היא לו. שם
תמנאלו ולתנא קמא הוי קפידא אי
איפשי שחקנולו אלא שם ואין זה
שלוחה במקום אחר: נשנה ממון.
הוא דלמך ר"ש ודלמך פ' שהטעה
מקודשת דמסממא נחא לה: אלא
נשנה יוחסין. (ה) על מנת שאני ממון
ונמלא שהוא נתין לא נחא לה בשבח
מפני שהוא מתגאה עליה: מסאנא
דרב מכרעאי. מנעל גדול ממדת רגלי
איני חפיה צ"ל שאני יכולה להלך בו

הנהגות הב"ה
(א) תוס' ד"ה המתרגם
וכי' והמוסיף עליו
דמתרגם וזכור:
מוסף תוספות
א. מקלעת שער הנשים.
רש"י מניגד ד"ע ב'.
תוס' ר"י הוקן
מחלוקת בשבח ממון. אי
קפידא הוי או מראה
מקום הוא לו. אבל
בשבח יוחסין. שאמרה
לשלוחה צא וקבל על
קדושין מפלוני שאמר
לי שיהא לוי ונמצא
בהן, אפילו ר"ש מודה
דקפידא הוי שזה דעת
קצת בני אדם שאין קוים
להתחבר עם גדולי חכם
שמתנאה עליהם. מסנא.
מנעל גדול ממדת רגלי
איני חפיה. שיקרא. אכל
התורה. בצורתו. שבא
לחסר תרגום ממדת רגלי
לכתוב לא תנעלה על
ריב [שמות כג, ב]
לא (תהרהר) [תסדיר]
על דינא. מחרף. שבה
המקום ומשנה את דבריו
שמוסיף מדעתיה. תרגום
ידיו. של אונקלוס שהוא
סמיק כדאיתא במגילה (ה)
אן וסוס שכל זה תרגום
ששכתחו וחזר הוא
יסדו. קרא. משמע ידוע
עשרים וארבעה בקריק.
הלכות. משנה. מדרש.
ור' יוחנן דאמר כמאן.
והלכות כחוקיה דהוא
רביה דר' יוחנן. ועוד דהא
אפיסקא (ה) הלכתא כתנא
שהוא משנה ולא חשיבין
תורה, אלא תנא משמע
הלכתא ולא תורה.